

Jaarverslag kwaliteitskader 2022

Stichting Camphillgemeenschap Maartenhuis

31-5-2023

INHOUD

0	Voorwoord	3
1	Schets van de organisatie	4
2	Kerngegevens en kengetallen	5
3	Toepassing en bouwstenen kwaliteitskader	9
4	Zorgproces rond de individuele cliënt	11
5	Onderzoek naar cliëntervaringen	12
6	Zelfreflectie in teams	18
7	Visitatie	22
	Bijlagen:	
	Reactie cliëntenraad	
	Reactie ondernemingsraad	
	Reactie raad van toezicht	

0 Voorwoord

Geachte lezer,

Wij presenteren u hierbij de rapportage van het Maartenhuis van het kwaliteitskader gehandicaptenzorg over het jaar 2022. Omdat het kwaliteitskader in 2023 wordt vervangen door het kwaliteitskompas is dit tevens het laatste verslag volgens het kwaliteitskader 2017-2022.

De medewerkers in de teams, de cliëntenraad, de ondernemingsraad en de raad van toezicht wil ik hartelijk bedanken voor hun reflecties in de afgelopen jaren. De visitatiebezoeken van de Noorderhoeve en Ons Verlangen hebben ons geïnspireerd en de frisse blik van buiten heeft ons alert gehouden om te blijven zien wat in de dagelijkse praktijk gemakkelijk ongezien blijft. Daarom ook een dank aan de collega's van buiten.

Zes jaar kwaliteitskader heeft ons kwaliteitsbewustzijn gestimuleerd. We zijn verheugd dat in het kwaliteitskompas een aantal van de elementen van het kwaliteitskader terugkomt. Met enthousiasme blijven we verder werken aan kwaliteit en kijken we uit naar datgene wat het kwaliteitskompas ons gaat brengen.

31 mei 2023

F.M. van den Broeck
Directeur-bestuurder

1 Schets van de organisatie

Het Maartenhuis is een kleine, unieke organisatie op Texel. Het Maartenhuis is een woon- en werkgemeenschap. Medewerkers, vrijwilligers en mensen met een zorgvraag wonen en werken gezamenlijk op een unieke locatie in het Nationaal park van Texel. Wij doen dat door het antroposofische gedachtengoed in de praktijk te brengen.

Het Maartenhuis heeft (cliënt)bewoners met een zorgvraag als gevolg van verstandelijke beperking, psychische problemen, niet-aangeboren hersenletsel en/of intensieve persoonlijke verzorging. Zij ontvangen verblijfszorg en dagbesteding. Daarnaast zijn er deelnemers die dagbesteding ontvangen. Er zijn zowel binnenwerkplaatsen als buitenwerkplaatsen en ook worden er werkplekken elders op het eiland aangeboden. Zowel de organisatie als de individuele (cliënt)bewoners zijn verbonden met de Texelse samenleving. Texel komt naar het Maartenhuis om te werken, om vrijwilligerswerk te doen, om de winkel en theeschenkerij te bezoeken of een van de georganiseerde markten. Onze bewoners hebben een netwerk op het eiland, deels ook dagbesteding in een andere organisatie en zij maken nadrukkelijk deel uit van de Texelse gemeenschap.

Uitgangspunt voor de levenswijze op het Maartenhuis is het gegeven dat ieder mens een unieke persoonlijkheid is met de wens om een eigen ontwikkelingsweg te gaan.

De organisatie maakt deel uit van de internationale Camphillbeweging. Bij het Maartenhuis wonen de bewoners met een zorgvraag en hun verzorgende medebewoners met hun gezin gezamenlijk bijeen en delen voor een deel hun leven. Camphill is zogezegd mantelzorg avant-la-lettre.

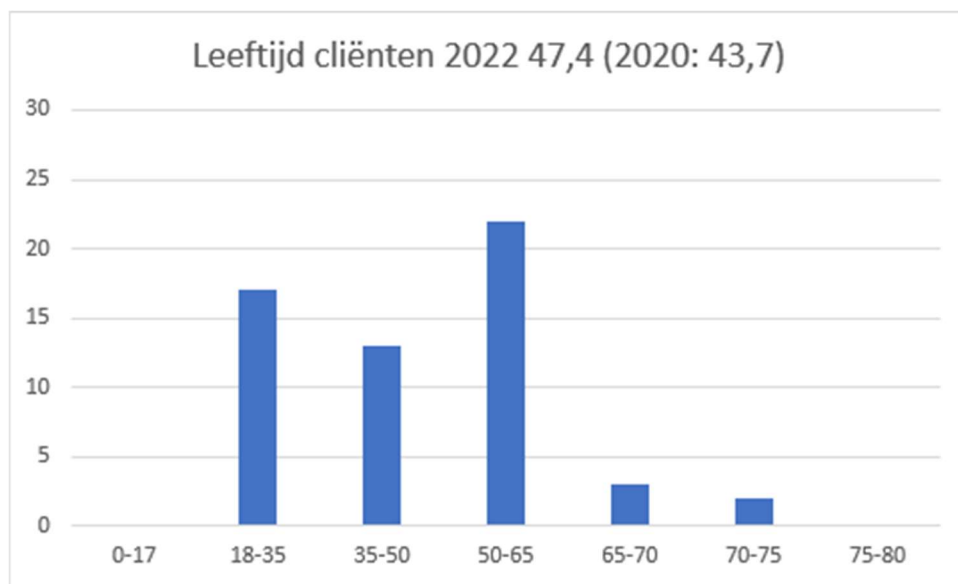
Rechtspersoon	Stichting Camphillgemeenschap Maartenhuis
Adres	Ruijslaan 81
Postcode	1796 AZ
Plaats	De Koog
Telefoonnummer	0222744222
Identificatienummer KvK	41239982
E-mailadres	secretariaat@maartenhuis.nl
Website	www.maartenhuis.nl

2 Kernegevens en kengetallen

Toelating en cliënten

Het Maartenhuis levert zorg en ondersteuning aan mensen met een zorgvraag (VG, LG, ZG, NAH en/of GGZ). Wij bieden de functies verblijf, begeleiding, persoonlijke verzorging en dagbesteding. Het Maartenhuis heeft een toelating voor deze functies. Het aantal beschikbare verblijfsplaatsen voor cliënten met WLZ- of WMO-indicatie bedraagt per einde verslagjaar 38. In totaal ontvingen 63 cliënten zorg. Dit is zowel voor verblijfszorg, begeleiding bij zelfstandig wonen als dagbesteding.

Aantal verblijfsplaatsen	38 (2021: 38)
Aantal cliënten	63 (2021: 63)
Cliënten met een actueel zorgplan	100% (2020: 100%)

Uit het langjarig gemiddelde van de cliëntleeftijd blijkt dat, ondanks in- en uitstroom, de gemiddelde leeftijd stijgt.

De zorgvraag van oudere cliënten is anders. Dit heeft gevolgen voor onder andere de scholing en investeringen. Er is kennis nodig op het somatische vlak en over hoe verouderingsprocessen en dementie verlopen bij mensen met een verstandelijke beperking. De vraag naar verpleegkundige ondersteuning en verpleegkundig personeel zal mogelijk toenemen.

Medewerkers

De zorg voor de cliënten wordt zowel door professionals als vrijwilligers en mantelzorgers geleverd. Professionals, de medewerkers, zijn mbo, hbo en wo geschoold. Hiervoor zijn een scholingsbeleid en een scholingsplan opgesteld. In 2022 werd 2,1 % van de loonsom geïnvesteerd in scholing. (2021: 1,7%) Dit zijn de netto kosten exclusief verlet, reis- en verblijfkosten.

Vrijwillige medewerkers maken letterlijk mogelijk dat het Maartenhuis in zijn huidige vorm bestaat. Er zijn verschillende vrijwilligersbijdragen:

- De intern wonende medewerkers leveren een bijdrage aan de gemeenschap door onbezoldigd de nachtdiensten voor hun rekening te nemen.
- In de werkplaatsen en het ontmoetingscentrum werken vrijwilligers mee in het proces om voor de deelnemers 'te ingewikkelde' taken uit te voeren.
- Dankzij vrijwilligers kunnen we extra aandacht geven aan individuele bewoners in de verschillende huizen. Zoals samen wandelen, fietsen, eigen hobby uitvoeren en op de koffie komen. Vrijwilligers zijn verder belangrijk voor het netwerk van de bewoners. Door hun handicap leven de bewoners in een klein beperkt wereldje. De enige contacten zijn familie en begeleiders. Vrijwilligers kunnen die wereld helpen vergroten.

Een speciale categorie vrijwilligers zijn de mantelzorgers. Zij zijn voor het Maartenhuis een vanzelfsprekende en noodzakelijke partner bij het leveren van passende zorg of begeleiding. Het Maartenhuis vindt het belangrijk dat de positie van de mantelzorgers duidelijk is vormgegeven in het zorgproces. In de visie van het Maartenhuis is de mantelzorger een belangrijke schakel in het zorgproces. De mantelzorger is in staat om bepaalde zorgtaken deels over te nemen. Belangrijk hierin is de communicatie tussen de zorgverleners van het Maartenhuis en de mantelzorger. Daarnaast is het belangrijk dat de mantelzorger door het Maartenhuis wordt ondersteund om bepaalde zorgtaken over te kunnen nemen. Deze ondersteuning kan divers zijn en onder andere bestaan uit begeleiding en het aanleren van handelingen.

Alle medewerkers en vrijwilligers overleggen bij indiensttreding een verklaring omtrent het gedrag.

Aantal professionele medewerkers (op 31-12)	65 (2021: 63)
Fte (op 31-12)	41 (2021: 39)
Ziekteverzuim	6,9% (2021: 7,2%)
Aantal vrijwillige medewerkers	36 (2021: 36)

Overige gegevens en kengetallen

In 2020 werd de BOPZ vervangen door de Wet Zorg en Dwang (WZD) en de Wet verplichte GGZ (WVGZ). Dientengevolge is door het Maartenhuis de Wzd geïmplementeerd. Er werd beleid opgesteld, medewerkers zijn geschoold, processen zijn ingericht en het Maartenhuis heeft zich ingeschreven in het

locatieregister voor instellingen die onvrijwillige zorg leveren.

Het beleid van het Maartenhuis is dat wij geen onvrijwillige zorg verlenen of wensen te verlenen. Onvrijwillige zorg is er dan ook niet geboden. Onze zorg(visie) is gebaseerd op instemming en overeenstemming. Dit kan op individuele basis of collectief via de huisregels.

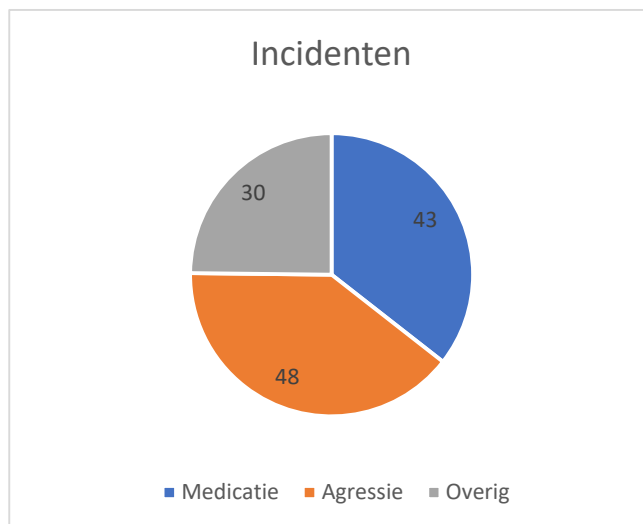
Het is daarom dat wij hebben besloten om ons weer af te melden in het locatieregister als instelling die onvrijwillige zorg verleent.

In 2022 zijn geen klachten gemeld bij de klachtencommissie en hebben geen grensoverschrijdende incidenten plaatsgehad.

Het aantal gemelde incidenten in 2022 bedroeg 121. Daarmee ligt het aantal incidenten weer op het niveau van 2020. In 2021 was even sprake van een toename. Wij schrijven deze toename in 2021 toe aan de vele aandacht die er voor het onderwerp incidentmeldingen is geweest. Samen met de veilige meldcultuur en laagdrempelige meldfaciliteit in het ECD. De afname in 2022 verklaren wij door de planmatige opvolging van incidenten waardoor herhalingsincidenten zijn afgenomen.

Terwijl het aantal incidenten toenam bleef de verdeling naar onderwerp min of meer gelijk. De agressieincidenten variëren naar aard en ernst van kleine irritaties naar fors verbale agressie en een enkele keer ook fysieke agressie. Waar nodig zorgt de leidinggevende voor nazorg.

Bij de overige incidenten neemt vallen een flink aandeel in. Verder was sprake van seksueel grensoverschrijdend gedrag (2) en weglopen (5). Alle incidenten worden behandeld en besproken in de teams.

De verbeterpunten uit 2021 zijn allen uitgevoerd. Het medicatiebeleid is vernieuwd, er is scholing aangeboden en gevolgd en de mogelijkheden voor een digitaal systeem voor medicatieverstrekking zijn onderzocht. Op basis van dat onderzoek is besloten om een medicatieapp te gaan gebruiken.

Verbeterpunt(en)

Implementeren digitaal systeem voor medicatie.

3 Toepassing en bouwstenen kwaliteitskader

Het kwaliteitskader heeft betrekking op gehandicaptenzorg die onder de Wlz valt. Voor het Maartenhuis is dit de integrale zorg en ondersteuning rond wonen en dagactiviteiten. Alle teams, zowel in het wonen als de dagbesteding, hebben bijgedragen aan het kwaliteitskader.

Enkele cliënten ontvangen zorg die vanuit de WMO wordt bekostigd. Sinds de introductie van de GGZ profielen in de Wlz, waarmee een “weeffout” in de Wlz-WMO is hersteld, is dit uitsluitend nog dagbesteding.

Het kwaliteitskader bevat vier bouwstenen:

(1) Zorgproces rond de individuele cliënt

Deze bouwsteen betreft de individuele cliënt. Voor elke cliënt is bepaald:

- welke problemen rond zelfredzaamheid er zijn en welke ondersteuningsbehoeften,
- welke bijzondere gezondheidsrisico's er zijn en welke aandachtspunten voor veiligheid,
- en welke wensen iemand heeft voor een prettig leven en hoe de zorg daaraan kan bijdragen.

In het persoonlijk zorgplan is de informatie over deze onderwerpen vastgelegd. Dit plan wordt altijd in samenspraak met de cliënt opgesteld en is actueel.

(2) Onderzoek naar cliëntervaringen

De tweede bouwsteen gaat over systematische raadpleging van cliënten over de geboden zorg en ondersteuning, en over hun kwaliteit van bestaan. Hiervoor zijn erkende instrumenten beschikbaar en bestaan landelijke spelregels voor elke zorgorganisatie (bijvoorbeeld over de minimale frequentie van het cliëntwaarderingsonderzoek).

Het Maartenhuis heeft als instrument “Dit-vind-ik-ervan” gekozen en toegepast.

3) Zelfreflectie in teams (woonvormen en andere organisatorische eenheden)

Elk team komt periodiek tot een gerichte reflectie op kwaliteit aan de hand van vastgestelde thema's. Daarbij is ook ruimte genomen voor zelfgekozen onderwerpen. De beoogde reflectie heeft de strekking gehad van ‘wat doen we goed, wat staat zwak en wat moet beter’. De bevindingen zijn vastgelegd. Aan de orde zijn geweest:

- Het proces rond de individuele cliënt. Is er een actueel zorgplan? Worden afspraken nagekomen, is er zicht op veiligheid en gezondheidsrisico's per

cliënt, en doen we wat nodig is?

- De kwaliteit van de relatie tussen cliënt en medewerkers. Daarbij ging het bijvoorbeeld om bejegening en communicatie, maar ook om de competenties van medewerkers en samenwerking in het team en met nabije familie.
- Borging van veiligheid op enkele gebieden die door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) met de landelijke stuurgroep als prioriteit zijn aangemerkt.

Zelfreflectie heeft geleid tot ontwikkelpunten voor kwaliteitsverbetering. Deze zijn zowel op teamniveau als op organisatieniveau vastgesteld.

(4) Kwaliteitsrapport en visitatie

In het kwaliteitsrapport rapporteren wij over de bouwstenen en andere relevante bronnen. Dit rapport, dat is opgesteld door de directeur-bestuurder, geeft een geobjectiveerd zicht op kwaliteit. De bevindingen zijn gecombineerd met uitleg over achtergronden en verdere ontwikkelingen.

De rapportage gaat in op de landelijk vastgelegde thema's en op de eigen thema's.

Het rapport biedt overzicht in de bevindingen en geeft inzicht in de benodigde verbeteringen. Om deze te realiseren is een open en constructief samenwerkende organisatie nodig. Het streven is om te leren van onvolkomenheden.

Externe visitatie over het rapport van 2020 vond plaats in juni 2021.

4 Zorgproces rond de individuele cliënt

Elke cliënt van het Maartenhuis heeft een actueel zorgplan, dat tijdig wordt geëvalueerd en vernieuwd. Bij de totstandkoming van het zorgplan is de cliënt zelf betrokken, diens wettelijke vertegenwoordiger(s) en op verzoek een of meerdere familieleden. Vanuit het onderzoek naar cliëntervaringen wordt op individueel niveau informatie verzameld, die wordt gebruikt als input voor de zorgplanbespreking.

Voor bewoners is het zorgplan uitgebreid van opzet en bevat onder andere een biografie, persoonsbeeld, risico's, ondersteunings- en zorgvragen alsmede een of meerdere begeleidingsafspraken en zorgdoelen. In het zorgplan is de informatie over deze onderwerpen vastgelegd. Dit plan wordt in samenspraak met de cliënt en/of diens vertegenwoordiger opgesteld en is actueel.

Voor deelnemers variëren de inhoud en omvang van het zorgplan. Tenminste aanwezig zijn risico's, ondersteunings- en zorgvragen, begeleidingsafspraken en doelen.

Het zorgproces is opgezet vanuit het zorgplan en daarmee rond de individuele cliënt. Daarbij staat, voor zover mogelijk, de eigen regie voorop. Naast deze individuele zorg ontvangen cliënten collectieve zorg. Dit is bijvoorbeeld begeleiding bij groepsactiviteiten en nachtdiensten.

Met de ingebruikname van Care4 is het zorgproces enigszins aangepast. De persoonlijk begeleiders hebben meer dan voorheen een coördinerende en regisserende rol bij de zorg en begeleiding van de cliënt. In 2022 is dit doorgetrokken naar de dagbesteding. Door één persoonlijk begeleider te hebben voor zowel het wonen als het werken (dagbesteding) willen we meer verbinding daartussen bereiken. Het moet ook leiden tot vermindering van administratief werk en beter gebruik van Care4 in de dagbesteding. Dit was een verbeterpunt.

Het aangepaste zorgproces heeft een cyclisch karakter. Het bevat op jaarbasis meerdere ijk- en bijstelpunten. Het zorgproces varieert afhankelijk van de cliënt en zijn/haar indicatie. We merken dat het belangrijk is om het zorgproces uit te werken in het kwaliteitsmanagementsysteem. Daarmee maken we het proces beter inzichtelijk en is het beter geborgd.

Verbeterpunt

- Zorgproces borgen in het (vernieuwde) kwaliteitsmanagementsysteem.

5 Onderzoek naar cliëntervaringen

De cliënt en zijn verwanten brengen met de methode Dit vind ik ervan! wensen en ervaringen over de kwaliteit van leven in beeld.

“Dit vind ik ervan! is een totaalaanpak voor onderzoek naar cliëntervaringen als basis voor verbeteren en verantwoorden.”

Wat 'Dit vind ik ervan!' kenmerkt is de onderzoekende houding van cliënt en begeleider in de dialoog. De manier waarop het gesprek plaatsvindt hangt af van de voorkeur en mogelijkheden van de cliënt. 'Dit vind ik ervan!' is er in verschillende varianten die niet allemaal door het Maartenhuis worden toegepast:

- In de variant 'Ik vertel' verkent de cliënt wat voor hem of haar belangrijk is in dialoog met de begeleider, en hoe de zorg- en dienstverlening hierop aansluit.
- Bij 'Ik toon' laat de cliënt via non-verbale signalen zien hoe het met hem/haar gaat. Deze signalen worden gefilmd en gezamenlijk besproken en onderzocht door betrokkenen zoals de begeleider en verwanten.
- 'Ik zie en vertel' is de gesprekslijst die in dialoog met verwanten wordt gebruikt.

De ervaringen van 'Ik vertel' plaatsen we in relatie tot de zorg en begeleiding van het Maartenhuis. De uitkomsten vormen aanvullende input voor het zorgplan. De resultaten worden verwerkt in de digitale rapportageomgeving. Vanwege de implementatie van Care 4 moet de verwerking van de resultaten opnieuw worden geautomatiseerd.

De methode Ik zie en vertel, welke voor verwanten werd ontwikkeld, is geïmplementeerd maar nog niet alle verwanten hebben een jaarcyclus doorlopen.

De beperkte omvang van het Maartenhuis brengt met zich mee dat het analyseren van de resultaten met zorg dient te gebeuren en dat we ons de beperkingen van de kleine populatie n dienen te realiseren. Een 'rapportcijfer' wordt niet gegenereerd door de methode.

De resultaten van Dit vind ik ervan! worden, zoals de methode dat bedoelt, met name gebruikt om op niveau van de individuele cliënt tot verbetering van de kwaliteit van leven te komen. De methode is geen 'klassiek cliënttevredenheidsinstrument', zoals hiervoor genoemd levert het geen rapportcijfer op.

Verbeterpunten

- Verdere implementatie van 'Ik zie en vertel'

Resultaten naar thema:

	Top	Goed	Matig	Slecht
Gevoel		55%	45%	
Lijf		47%	47%	5%
Familie	25%	56%	19%	
Vrienden	7%	80%	13%	
Meedoen	7%	57%	29%	7%
Hulp	7%	86%	7%	
Huis	12%	76%	6%	6%
Doen		64%	36%	
Kiezen		64%	27%	9%
Veilig	7%	53%	40%	
Geloof		100%		

Als we de ervaringen van de bewoners vergelijken met die van het jaar daarvoor dan zien we wel verschillen maar als gevolg van het kleine aantal respondenten mogen er geen harde conclusies uit de cijfers worden getrokken. Op individueel niveau worden de uitkomsten besproken met de bewoners. De uitkomsten van DVIE worden door de persoonlijk begeleiders meegenomen bij de zorgplanbesprekingen met de bewoners.

Thema: Gevoel

Waar kan het over gaan?

Hoe het met je gaat / Tevredenheid met je leven / Gekend voelen / Omgaan met emoties

Wat zeggen bewoners zoal?

"Over het algemeen ben ik vrolijk, als er echt iets aan de hand is dan kan ik dat zeggen. Dan ga ik naar mijn Persoonlijk Begeleider, waar ik het goed mee kan vinden. Als ik mij goed voel vind ik dat een fijn gevoel."

Bij ... wisselt het. Er zijn periodes dat ze vrolijk is en lekker in haar vel zit. Soms is dat niet zo. Haar lijf werkt dan niet mee, waardoor ze niet kan doen wat ze graag zou willen.

"Ik vind het soms moeilijk om voor mijzelf op te komen. Wanneer ik iets niet leuk vind of lastig vind. Ik heb dan hulp nodig om iemand aan te spreken."

"Ik ben gewoon tevreden."

Thema: Lijf

Waar kan het over gaan?

Gezondheid/ Uiterlijk/ Eten en drinken/ Bewegen/ Activiteiten in het dagelijks leven/ Knuffelen en seks/ Verzorging

Wat zeggen bewoners zoal?

"Ik heb vaak pijn en moet dan rustig aan doen. Daar heb ik moeite mee. Gelukkig helpen de begeleiders mij met klusjes."

"Ik wordt steeds ouder. Ik ben bang dat ik soms dingen vergeet."

...Geeft aan dat ze soms meer wil bewegen om op een gezond gewicht te blijven. Bijvoorbeeld op de hometrainer, wandelen of zwemmen.

"Ik zit lekker in mijn vel en ervaar mijn lichaam als goed en positief. Ik kan genieten van mijn lijf. Ik doe dat vooral zelf en niet met iemand samen."

Thema: Familie

Waar kan het over gaan?

Gezin, familie/ Contacten met familie/ Betekenis van familie

Wat zeggen bewoners zoal?

... geeft aan dat het ten tijde van Corona lastig was om familie te zien. Ze is zich heel bewust van de leeftijd van haar ouders. Ze wilde niet dat ze gevaar zouden lopen door bij haar langs te komen.

"Ik ben heel blij met mijn familie. Ik ben heel blij dat ik het goed kan vinden met mijn neefjes en ook met mijn nichtje vind ik het gezellig.

"Het contact is veranderd na de scheiding van mijn ouders. Scheiden is nooit goed, daar ben ik wel achter gekomen. Je bent niet meer een complete familie."

"Familie is heel belangrijk. Zij steunen mij, en ik hun."

Thema: Vrienden

Waar kan het over gaan?

Vriendschappen/ Contacten met anderen/ Liefde en relatie/ Knuffelen en seks

Wat zeggen bewoners zoal?

"Ik heb een vriendin waar ik soms naar toe ga."

... maakt meer plannen om vriendinnen van het Maartenhuis uit te nodigen om bij haar te komen eten als ze heeft gekookt.

"Ik heb veel sociale contacten met bewoners van andere woonhuizen. Ik ga om de week met ze eten."

..haar beste vriendin ziet ze regelmatig bij haar ouders. Ook gaat ze met haar en een medebewoner op vakantie.

..zou heel graag een vriend hebben, waar ze hopelijk mee kan trouwen. Die kans dat ze die tegenkomt vindt ze zelf heel klein.

Thema: Meedoen

Waar kan het over gaan?

Contact maken in de buurt/ Meedoen in de buurt/ iets doen voor anderen/ Op pad gaan/ Participatie

Wat zeggen bewoners zoal?

“Ik vind het leuk om te werken en hier in huis verzinnen ze af en toe ook wat leuks. Ik weet niet of ik nog meer zou willen. Vroeger ging ik dammen.”

.. doet graag mee met activiteiten. Ze miste dat tijdens de Corona periode, maar dat was stiekem ook wel lekker rustig.

“Meedoen blijft lastig. Ik overleg met mijn moeder of het goed is.”

“In huis help ik met de vloer schoonmaken, de vaatwasser leeghalen en opruimen.”

.. geniet van het dansen wat ze iedere woensdagavond doet.

Thema: hulp

Waar kan het over gaan?

Betrouwbaar/ Luisteren/ Afspraak is afspraak/ Tijd/ Omgang/ Behandeling/ Vakmanschap

Wat zeggen bewoners zoal?

“Ik vind de hulp die ik krijg van de begeleiding goed. Ik kan, wanneer het nodig is, ook hulp vragen aan medebewoners.”

... kan vrij veel zelf doen. Als ze hulp nodig heeft, dan vraagt ze dit vaak eerst aan haar Persoonlijk Begeleider.

“Ik vraag soms te weinig hulp. Ik moet eerder naar de begeleiding stappen. Hierin moet nog wel verandering komen.”

Als .. zich goed voelt, helpt ze medebewoners en begeleiders. Rekening houdend met haar spanningsboog en fysieke belastbaarheid.

Thema: huis

Waar kan het over gaan?

Huis/ Huishouden/ Bezittingen/ Geld

Wat zeggen bewoners zoal?

“Ik heb een mooie kamer met kleurtjes.”

.. is over het algemeen tevreden over haar woonsituatie, maar hoopt dat er meer gelijkgestemden in het huis komen wonen.

“Ik ben blij met het huis waar ik woon. De huiskamer is gezellig. Mijn eigen kamer vind ik prima. We hebben aardige burens. Alleen vind ik het soms te druk in de keuken, als we met veel bewoners daar zijn.

.. vindt dat haar kamer nu meer haar eigen kamer is. Dit komt door schilderijen van de paarden.

Thema: Doen

Waar kan het over gaan?

Werk en dagbesteding/ School/ Wat je in je vrije tijd doet/ Ontwikkelen / leren

Wat zeggen bewoners zoal?

... vindt het leuk om nieuwe dingen te leren. Als ze op de dagbesteding iets nieuws leert, zoekt ze op internet op hoe het precies moet.

“Ik vind de dingen die ik doe goed gaan. Ik vind meedoen met zwemmen en sporten gezond. Mijn werk op de boerderij vind ik ook leuk.

..doet liever geen klusjes in huis. Als het wordt gevraagd kan ze duidelijk ‘nee’ zeggen.

“Ik help graag met klusjes in huis. Wanneer een medebewoner weg is, neem ik graag andere taken over.”

Thema: Kiezen

Waar kan het over gaan?

Keuzes maken/ Invloed hebben

Wat zeggen bewoners zoal?

.. kan steeds beter voor zichzelf opkomen. Ze maakt haar eigen keuzes. Soms gaat het nog mis. Bijvoorbeeld bij aankopen op het internet.

“Ik kies zelf welke kleding ik aan wil, wat ik wil eten voor ontbijt, de cadeaus die ik koop voor iemand die jarig is, hoe ik mijn verjaardag wil vieren, wat ik meeneem op vakantie. Eigenlijk lukt dat heel goed.

“Ik wil zelf kunnen kiezen wat ik met mijn geld doe.”

.. overlegt met de begeleiding en haar moeder bij het maken van keuzes. Ze ervaart hierin voldoende vrijheid.

Thema: Veilig

Waar kan het over gaan?

Veilig voelen in huis/ Veilig voelen in de buurt/ Brandveiligheid

Wat zeggen bewoners zoal?

“Ik voel me overal veilig.”

“Ik heb vaak last van spanningen en kan me dan heel onveilig voelen. Weet niet hoe het komt. Het zit in mijn hoofd.”

.. maakt zich zorgen of deze plek nog wel zo vredig zal zijn in de toekomst.

.. voelt zich veilig bij haar ouders en bij medewerkers die ze goed kent en die ze vertrouwt

.. voelt zich veilig als ze wandelt op Texel, omdat ze hier de weg kent.

Thema: Geloof

Waar kan het over gaan?

Identiteit/Ruimte eigen geloofsbeweging/Participatie kerk

Wat zeggen bewoners zoal?

“Ik vind het fijn dat er wordt voorgelezen uit de bijbel, maar soms snap ik niet waar het verhaal over gaat. Ik zou meer uitleg willen.”

.. bezoekt geen kerk meer. Ze wil met haar moeder overleggen over uitschrijven.

.. geeft hier op eigen wijze invulling aan. Door lectuur met een antroposofische grondslag ter harte te nemen.

“Ik vind het fijn om naar een kerkdienst te luisteren op zondag, van de Protestantse kerk.

6 Zelfreflectie in teams

Het kwaliteitskader schrijft voor dat de zorgteams reflecteren op de geleverde kwaliteit. Alle teams hebben van hun teamreflectie verslag gedaan. Teams hebben de zelfreflectie van het voorgaande jaar geëvalueerd en van daaruit nieuwe verbeterpunten bepaald.

Samengevat zien we een grote wil om kwaliteitsverbeteringen door te voeren. Door een relatief groot aantal personele wisselingen is dat in sommige opzichten bevorderd en in andere opzichten juist bemoeilijkt. Veel is bereikt maar wij hadden nog meer willen doen.

Vaststaande (landelijk) thema's

Het proces rond de individuele cliënt

- Zorgplannen/werkplannen (incl. handelingsplan, evaluaties) actueel?
- Op tijd gemaakt?
- Afspraken nagekomen?
- Zicht op de veiligheid en de risico's?

De kwaliteit van de relatie tussen cliënt en medewerkers

- Communicatie
- Bejegening naar de bewoners/deelnemers
- Respectvolle bejegening
- Samenwerking verwanten

Borging van veiligheid met accent op een persoonlijke afweging per cliënt

De toerusting van medewerkers voor de zorg- en ondersteuningsvragen

Organisatie thema: toekomst Maartenhuis

Mee kunnen in de ontwikkelingen . Veranderende zorgvraag, werkdruk, vaardigheden.

Taakverdeling in team

Orthopedagogische ondersteuning.

- Behoeftte aan orthopedagogische ondersteuning
- Maatregelen om minder afhankelijk te zijn van orthopedagogische ondersteuning

De zelfreflectie heeft geleid tot ontwikkelpunten voor kwaliteitsverbetering. Deze zijn zowel op teamniveau als op organisatieniveau vastgesteld en zullen ook als zodanig worden opgevolgd.

De verbeterpunten die op organisatieniveau werden vastgesteld zijn verbeterpunten die in meerdere teams naar voren kwamen. De teams zijn hierover geïnformeerd en hebben daarna het verzoek gekregen om zelf teamspecifieke verbeterpunten vast te stellen.

Evaluatie verbeterpunten organisatie

Nieuwe vorm voor inputverkrijging voor de teamreflectie .

Als gevolg van Covid-19 is het niet mogelijk geweest om de wijze waarop de teamreflectie plaatsvindt te veranderen. Dit is geen gemis geweest omdat het verbeterpunt betrekking had op inputverkrijging en omdat aan input vanuit de teams geen gebrek geweest. Mede met het oog op de landelijke evaluatie van het kwaliteitskader streven we in dit stadium niet langer naar een nieuwe vorm voor de teamreflectie.

Uitwerken scholingsbeleid.

Het scholingsbeleid is vastgelegd en geeft richting aan de opleidings- en scholingseisen die aan medewerkers worden gesteld. Enkele van de vastgestelde beleidsaspecten van scholing zijn:

- Alle zorgmedewerkers voldoen aan de basisscholingseisen zoals deze zijn vastgesteld.
- Alle zorgmedewerkers hebben een antroposofische opleiding of antroposofische oriëntatiecursus gevolgd.
- Geschoold zijn en blijven is de verantwoordelijkheid van alle medewerkers.
- Bij scholing is er aandacht voor de huidige functie alsook ontwikkeling van zorgvragen.
- Specifiek antroposofische scholing geniet de voorkeur boven algemene scholing..
- Scholing moet verankerd worden. Herhaling van scholing wordt ingezet waar dat gewenst is.

Om invulling te geven aan het scholingsbeleid wordt jaarlijks een scholingsplan opgesteld.

Registratiesysteem voor scholing.

Voor de registratie van gevolgde scholing gebruiken wij vanaf 2022 de applicatie Hubper.

Ontwikkelen e-learning.

Mede dankzij een subsidie van VGZ hebben wij de Maartenhuisacademie kunnen vormgeven. De Maartenhuisacademie maakt gebruik van het leermanagementsysteem Hubper. In de Maartenhuisacademie is een breed aanbod van e-learnings, microlearnings, podcasts etc. beschikbaar.

Gedeeltelijk worden deze ingekocht maar er zijn ook maatwerkproducties met al dan niet antroposofische content. Het doel is uiteindelijk om meer scholing te bieden van hogere kwaliteit tegen gelijke kosten.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid zorgplannen.

Zorgplannen voor bewoners zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de begeleiding in het wonen en de dagbesteding. Vorig jaar werd vastgesteld dat deze gezamenlijke verantwoordelijkheid aandacht behoeft. Helaas moeten we vaststellen dat hierin te weinig is bereikt. Het verbeterpunt blijft staan.

Verbeterpunten organisatie

Zorgplannen: aandacht blijven houden voor de gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Opstellen gebruiksinstructies ECD.

Het ECD optimaal benutten.

Evaluatie verbeterpunten teams

Elk team (5x) heeft zijn eigen verbeterpunten geëvalueerd en nieuwe verbeterpunten vastgesteld. Per team is een gedetailleerd verslag gemaakt.

De gerealiseerde verbeterpunten zijn divers. Teams zijn getraind en begeleid en de positieve gevolgen zijn dat de teamleden meer beleven dat zij het met elkaar (moeten) doen, dat zij van elkaar afhankelijk zijn en dat zij in hun onderlinge contact, in het teamoverleg en bij het bespreken van incidenten bepaalde termen uit de training gebruiken wat tot meer onderling begrip leidt. In het teamoverleg komt regelmatig één van de medewerkers aan de beurt die de zelfreflectie die in de training is geïntroduceerd van te voren voorbereidt en er aan zijn collega's over vertelt.

Verbeterpunten teams

Nieuwe verbeterpunten zijn onder andere: beter bespreken van zorgplannen, meer 'smart' maken van handelingsplannen, scherper zijn op afspraken en regels, diverse scholingsvragen, nog beter weten waarvoor iedereen verantwoordelijk is, feedback geven, beter plannen van de zorgplannen, overdracht naar invalkrachten.

7 Visitatie

Tweejaarlijks worden de resultaten van het kwaliteitskader beoordeeld door een collega zorginstelling. Het Maartenhuis heeft de eerste visitatie gehad in april 2019. De tweede visitatie vond plaats in juni 2021.

Visitatieverslag kwaliteitskader zorgboerderij 'Ons Verlangen'

In het kwaliteitskader gehandicaptenzorg (2017-2022) is onder andere bepaald dat het bestuur van de organisatie een kritische, opbouwende reflectie moet organiseren. Het Maartenhuis heeft daartoe een visitatiecommissie samengesteld en uitgenodigd om deze visitatie te verrichten. De visitatiecommissie heeft bestaan uit:

Jeroen en Suzanne Kat – Stichting Ons Verlangen
Joost Heerschop – Noorderhoeve, Schoorl

Zowel de Noorderhoeve als Ons Verlangen begeven zich, net zoals Het Maartenhuis, in de (agrarische) zorgomgeving en zijn als zorginstelling qua omvang van vergelijkbare grootte als het Maartenhuis.

De visitatie

Op 30 juni 2021 in de middag heeft de visitatie plaatsgevonden op het Maartenhuis. De visitatiecommissie heeft gesprekken gehad met Franck van den Broeck (directeur bestuurder), Gert Bosma (teamleider zorgcoördinator wonen), Jim Scheurs (bewoner en lid cliëntenraad) en Lilian van Workum (begeleider wonen plus).

Bevindingen

Het Maartenhuis heeft grote stappen gezet op het gebied van kwaliteit en de borging hiervan. Dit was al mooi zichtbaar doordat de opbrengsten van de visitatie in 2019 duidelijk verwerkt waren in het kwaliteitsrapport.

Er is een inhaalslag gemaakt op het gebied van scholing voor medewerkers. Om het scholingsniveau vast te houden, wordt er momenteel hard gewerkt aan een digitale leeromgeving waardoor nieuwe medewerkers direct bij aanvang van hun dienstverband bijgeschoold kunnen worden.

Het Maartenhuis is in beweging. Door o.a. pensionering van medewerkers is er meer verloop geweest dan in andere jaren. De komst van nieuwe medewerkers, plannen voor een extra huis en de invoering van de Wet Zorg en Dwang hebben hier positief aan bijgedragen. Binnen het Maartenhuis is veel structuur; dit is een kracht maar kan soms ook een valkuil zijn. Binnen de verschillende teams, de

cliëntenraad en met individuele cliënten zijn er mooie gesprekken geweest over structuur en het voeren van de eigen regie. Door de komst van een extra woonhuis, waar wonen en zorg gescheiden kunnen worden, ontstaan er nog meer ontwikkelingskansen voor cliënten. De visitatiecommissie ziet dit als een mooie ontwikkeling welke helemaal past in de tijdgeest. Het Maartenhuis verzorgt een belangrijke rol binnen het aanbod voor dagbesteding/werk op Texel voor mensen met een verstandelijke beperking. Tevens zijn er cliënten van het Maartenhuis die dagbesteding/werk hebben buiten het Maartenhuis, bijvoorbeeld bij een supermarkt. De winkel/lunchroom op het terrein, De Windroos, is open voor iedereen. Het Maartenhuis is hierdoor goed verankerd in de Texelse samenleving. Er zijn zeer betrokken ouders welke zich tot nu toe verenigd hadden in een ouderraad. De ouderraad wordt omgezet naar een adviesraad. Door deze wijziging krijgt de cliëntenraad meer zeggenschap, maar blijven de ouders actief betrokken bij de organisatie. Het kwaliteitsrapport over 2020 is duidelijk en laat mooi zien hoe het Maartenhuis de ervaringen van cliënten en verwanten gebruikt voor het verbeteren van de kwaliteit en de verantwoording. Door gebruik te maken van de methode *Dit vind ik ervan!* kunnen cliënten van alle niveaus en de verwanten hun ervaringen delen.

Aanbevelingen

- Verder implementeren van de methodiek *Dit vind ik ervan!*
- Digitale leeromgeving creëren voor medewerkers waarin ook ruimte is voor de eigen identiteit.

Nawoord

Voor de visitatiecommissie is duidelijk geworden dat het Maartenhuis volop in ontwikkeling is. We kijken vol vertrouwen en nieuwsgierig uit naar de volgende visitatie.

Den Hoorn en Amsterdam, 2 augustus 2021

Bijlagen

Bijlage: reactie cliëntenraad

Het Verslag Kwaliteitskader 2022 is met de directeur besproken. Een uitgebreid verslag.

Daarbij zijn een aantal punten uitgelicht en besproken.

Het Maartenhuis kent een brede cliënten- scala: een grote groep met 'hoger niveau' en ook een grote groep van oudere cliënten waar de zorgvraag verandert.

We zien en lezen dat hier goed aandacht voor is i.v.m. scholing, nodige kennis in het verouderingsproces en investeringen (zoals een lift in woonhuis Brendaan/ aanpassing badkamers).

Ook het streven naar goede communicatie en regelmatige meldingen vanuit de organisatie heeft attentie in het verslag en is door de leden van de cliëntenraad in het afgelopen jaar ook zo ervaren.

De cliëntenraad-leden spreken een positieve mening en feedback uit over het zeer omvattende en nauwkeurige verslag en de gegeven uitleg op de vragen over het Kwaliteitskaderrapport 2022.

Bijlage: reactie ondernemingsraad

De raad heeft het jaarverslag met belangstelling doorgelezen en een reactie samengesteld.

Er worden in dit jaarverslag verbeterpunten voor de teams en de organisatie gemeld. Het is terecht dat de organisatie hier actief aan werkt. De OR volgt met belangstelling de uitvoering van al deze verbeterpunten. De raad ziet de uitvoering hiervan graag regelmatig naar alle medewerkers gecommuniceerd worden zodat iedereen op de hoogte blijft van de voortgang.

De resultaten van het instrument DVIE als systeem voor raadpleging van cliënten komen uitgebreid aan de orde. Het is relatief nieuw en nog steeds in ontwikkeling. De methode levert kostbaar materiaal op vanuit het oogpunt van de bewoner. Naast de individuele verbeterpunten, is er toch ook een collectieve beleving zichtbaar. Het is wellicht mogelijk om algemene verbeterpunten vast te kunnen stellen op hoog scorende onderwerpen zoals bij de waardering matig: gevoel, lijf, doen en veilig.

De OR onderschrijft het gemelde over onze bewoners: Zij hebben een netwerk op het eiland, deels ook dagbesteding in een andere organisatie en zij maken nadrukkelijk deel uit van de Texelse gemeenschap. De OR ziet deze ontwikkeling als positief. Op pagina 18 wordt geschreven over orthopedagogische ondersteuning. Er wordt beschreven dat er enerzijds behoefte is aan orthopedagogische ondersteuning maar anderzijds maatregelen gewenst zijn om minder afhankelijk te zijn van orthopedagogische ondersteuning. Misschien heeft dit meer uitleg.

Het Jaarverslag Kwaliteitskader 2022 geeft de lezer een beeld van het Maartenhuis en hoe het eraan toe gaat. Dat is een belangrijke informatiebron voor iedereen die op een of andere wijze betrokken is bij het wel en wee van de cliënten van het Maartenhuis. Een toekomstbestendige organisatie is voor alle partijen daarom het uitgangspunt. Visitaties spelen daarbij een belangrijke rol, uitwisseling op het niveau van instellingen tussen cliënten, medewerkers en management en wellicht dat in de toekomst ook uitwisseling tussen ondernemingsraden daar nog een steentje aan kan bijdragen. Dit verslag is het laatste in dit model en de OR kijkt uit naar de nieuwe versie en hoe de kwaliteit en de eventuele verbeteringen daardoor nog beter zichtbaar worden.

Bijlage: reactie raad van toezicht

De raad van toezicht heeft het verslag gelezen en behandeld. In de vergadering met de raad van toezicht heeft de directeur-bestuurder een toelichting gegeven op het kwaliteitskader en het verslag over 2022.

De raad van toezicht is geïnteresseerd in het opleidingsaanbod voor mantelzorgers en zou daarover graag meer lezen in het verslag. De directeur-bestuurder heeft toegelicht dat de mantelzorgtaken niet zorginhoudelijk van aard zijn en dat er geen opleidingen worden aangeboden. Mantelzorgers voeren wel ondersteunde 'taken' uit, bijvoorbeeld op het gebied van financiën en het verzorgen van de was voor hun familielid. De familieleden zetten zich verder vooral in als vrijwilliger voor het Maartenhuis in het algemeen. Daarvoor is er wel een scholingsaanbod.

Verder zou de raad van toezicht graag meer duiding willen zien ten aanzien van incidenten. Bijvoorbeeld het aantal incidenten waar medewerkers en meerdere cliënten bij betrokken zijn. Ook is de raad benieuwd of er bij wijze van benchmark landelijke incidentencijfers kunnen worden opgenomen. Tenslotte zou de raad graag meer informatie willen hebben over de verbeterpunten die zijn voortgekomen uit de incidentbehandeling.

Het verslag kwaliteitskader 2022 is voor de raad van toezicht verder duidelijk en informatief.